

Пшов у вічність відомий педагог, учений і поет Полтавщини Анатолій Самодрин / В. Рибалка, О. Вознюк, М. Лещенко, В. Моргун, Г. Москалик, О. Овчарук, І. Осадченко, В. Піддячий, М. Піддячий, В. Стрельніков, Л. Тимчук, В. Шакотько, Ю. Шилов. *Імідж сучасного педагога*. Полтава, 2023. № 1 (208). С. 90-92. ISSN 2522-9729 (online); DOI 10.33272/2522-9729-2023-1(208)

САМОДРИН Анатолій Петрович,

доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і психології Міжнародного гуманітарно-педагогічного інституту «Бейт-Хана» (м. Дніпро), завідувач Науково-дослідної лабораторії з вивчення і розроблення гуманітарних ідей академіка В. І. Вернадського (м. Кременчук) при Комісії з розроблення наукової спадщини академіка В. І. Вернадського Національної академії наук України (м. Київ), Почесний професор Кременчуцького інституту Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля

ПШОВ У ВІЧНІСТЬ ВІДОМИЙ ПЕДАГОГ, УЧЕНИЙ І ПОЕТ ПОЛТАВЩИНИ АНАТОЛІЙ САМОДРИН

Анатолій Петрович народився 16 січня 1954 року в селі Котовка Магдалинівського району Дніпропетровської області. Після закінчення середньої школи навчався на фізичному факультеті Дніпропетровського державного університету імені 300-річчя Возз'єднання України з Росією (тепер – Дніпропетровський національний університет імені Олеса Гончара), який закінчив у 1976 році та отримав спеціальність «фізик, викладач фізики».

Першим робочим місцем 1 вересня 1976 року стала посада вчителя, з 1979 – заступник директора з навчально-виховної роботи Шевченківської середньої школи Магдалинівського району Дніпропетровської області.

У 1980–1989 роках служив у Збройних Силах СРСР, майор у відставці. У 1989 р., після звільнення в запас за скороченням Збройних Сил, – викладач початкової військової підготовки в СПТУ № 20 м. Кременчука Полтавської області.

У 1990–1991 рр. навчався в Харківському державному педагогічному інституті імені Г. С. Сковороди (тепер – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди), отримав фах організатора народної освіти.

З 1991 по 2000 роки працював директором загальноосвітньої школи № 3 м. Кременчука Полтавської

області, яка при ньому мала статус експериментального педагогічного майданчика і назву профільно-диференційованої школи. У 1998 р. захистив кандидатську дисертацію за темою «Організація діяльності профільно-диференційованої середньої загальноосвітньої школи» (спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

З 2000 р. – працював у закладах вищої освіти. У 2000–2002 рр. – завідувач кафедри історії, культури і права Інституту економіки і нових технологій у м. Кременчук, у 2002–2004 рр. – проректор з наукової роботи Кременчуцького інституту Дніпропетровського університету економіки і права й одночасно разом із колегами створював Сучасний гуманітарно-економічний інститут. Новостворений заклад у 2004 р. було передано до Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», із цього року є директором Кременчуцької філії, завідувач кафедри психології і педагогіки Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна».

У 2007 р. присвоєно вчене звання дійсного члена (академіка) Міжнародної академії проблем людини в авіації і космонавтиці.

З грудня 2007 р., після приєднання студентів Кременчуцької філії до Полтавського інституту економіки та права Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», працював доцентом, а з

2011 – професором і завідувачем кафедри соціально-гуманітарних дисциплін (і соціальної роботи, з 2013) у Кременчуцькому інституті Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (до жовтня 2014 року).

У 2011 р. присвоєно вчене звання «доцент» та захищено докторську дисертацію «Теоретичні засади системи профільного навчання в умовах регіону», присуджено науковий ступінь доктора педагогічних наук (спеціальність 13.00.09 – теорія навчання).

У травні 2014 року присвоєно звання «Почесний професор Кременчуцького інституту Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля».

З жовтня 2014 року обіймав посаду професора кафедри соціальної роботи і соціально-гуманітарних дисциплін (з вересня 2017 року кафедра має назву економіки, маркетингу та соціальної роботи, з вересня 2018 – економічного проектування і соціальної роботи) КІДУ імені Альфреда Нобеля.

У 2017 р. обрано дійсним членом Міжнародної Академії Біоенерготехнологій (м. Дніпро).

З серпня 2018 року обіймав посаду професора кафедри педагогіки і психології, з лютого 2020 – посаду проректора з науки Міжнародного гуманітарно-педагогічного інституту «Бейт Хана» (м. Дніпро).

А. П. Самодрин, працюючи у галузі педагогічної науки, видав понад 300 публікацій. Його основні праці: «Архітектоніка профільної освіти», «Формування навчально-освітнього простору регіону», «Впровадження системи профільного навчання в умовах регіону», «Концепція комплексного моделювання навчально-освітнього простору регіону засадами профільного навчання (Проєкт)», «Вступ до профільного навчання», «Профільне навчання в середній школі», «Педагогічна організація регіону: теорія і практика», «Технологія відбору учнів до профілів навчання в умовах профільно-диференційованої школи: формування профілів в 6–11 (12), 5–9 класах гімназії, 8–11 (12) класах ліцею», «Профільно-диференційована школа як педагогічна проблема» (у 2-х ч.), «Навколишнє середовище», «Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі» тощо. На теренах Кременчуччини разом із колегами ініціював цикл конференцій «Ідеї В. І. Вернадського в освіті».

12 березня 2022 року разом із членами Науково-дослідної лабораторії з вивчення і розроблення гуманітарних ідей академіка В. І. Вернадського при Національній академії наук України опублікував «Звернення до науковців і освітян світу з приводу

російської агресії проти України» (<https://sites.google.com/view/vernadsky-lab>).

А. П. Самодрин був членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальностей 13.00.01, 13.00.04, 13.00.09; членом редколегій наукових видань – «Імідж сучасного педагога» (м. Полтава), "ScienceRise" (м. Харків), «Вісник Університету імені Альфреда Нобеля», серія «Педагогіка і психологія» (м. Дніпро), «Збірник наукових праць» ПУ ВНЗ «МГПІ «Бейт-Хана» (м. Дніпро); науковим редактором заснованого ним монографічного щорічника лабораторії Вернадського «Ноосфера Вернадського, сучасна освіта і наука» (м. Київ, м. Кременчук).

Він автор чотирьох поетичних збірок. Рядки вірша «Я вже не Є...» з останньої збірки «Думками посміхаюся» (2021) водночас і філософські, й інтимно-ліричні, і пророче-антирашистські (мільйони росіян не спромоглися «подолати в собі звіра», в їх душах, на відміну від автора, так і не «прокинулася Людина»):

Я вже не Є, не ту становлю силу...
Стаю ніким, ніхто мені не мил...
Світ допива мою гірку наливу
Звитяжних з того ж світу сил.

Я просвітлів – але ж не янгол Богу...
Молочним шляхом сам себе жену.
До осі Світу відшукав дорогу,
Й довідався, що там завжди й живу.

Чому ж в мені прокинулась Людина,
Хто ж напустив у душу Неба край?
Звідтоді себе краю безупинно,
Отримавши на серці безліч ран...

Я просвітлів і виликував душу,
Й навчився в серця зілля добувати.
Та на останок все ж сказати мушу:
Не зміг в собі тварину подолати...
І з нею зліг негоду переспати.

Науково-педагогічна і громадська діяльність А. П. Самодрин високо оцінені державою та професійною спільнотою. Він нагороджений знаком «Відмінник освіти України» (1995), Грамотою Міністерства освіти України (1978), присвоєно звання «Почесний професор Кременчуцького інституту Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля» (2014), мав інші відзнаки.

Смерть застала Анатолія Самодрин 2 лютого 2023 за редагуванням III-го тому щорічника «Ноосфера

Вернадського, сучасна освіта і наука», який члени лабораторії під його керівництвом підготували до 160-ої річниці від дня народження видатного українського вченого, яка відмічається світовою науковою громадськістю 12 березня 2023 року.

Похований відомий педагог, учений і поет на Свіштовському цвинтарі м. Кременчука.

Глибоко сумуємо з приводу цієї непоправної втрати...

Царствіє небесне Анатолію Петровичу!

Світла пам'ять Ваша залишиться у ділах, книгах, долях Ваших вихованців, у наших спогадах. Творча Ваша спадщина – грандіозна! Тож зробимо так, щоб пам'ять Ваша стала вічною – злилася з творчістю найвидатніших діячів України та Світу, з їхніми долями.

Наукові, педагогічні і поетичні ноосферні здобутки видатного українця Анатолія Самодрини ще чекає висока оцінка і шана нащадків в Україні та світі.

Члени лабораторії висловлюють щире співчуття родині пана Анатолія – дружині, дітям, онукам.

Світла і вічна йому пам'ять... Талановитий у всьому!

Члени Науково-дослідної лабораторії з вивчення і розроблення гуманітарних ідей академіка В. І. Вернадського: Валентин Рибалка, Олександр Вознюк, Марія Лещенко, Володимир Моргун, Геннадій Москалик, Оксана Овчарук, Інна Осадченко, Володимир Піддячий, Микола Піддячий, Віктор Стрельніков, Лариса Тимчук, Віктор Шакотько, Юрій Шилов

Редколегія електронного науково фахового журналу «Імідж сучасного педагога»